

TEACHER RECRUITMENT TEST (TRT) - 2023
SCHEME OF EXAMINATION AND SYLLABUS LANGUAGE PANDITS

Duration: 2 Hours & 30 Minutes

Part	Subject	Syllabus	No. of Questions	No. of Marks
I.	General Knowledge & Current Affairs	-	20	10
II.	Perspectives in Education	Syllabus as notified	20	10
III	Content	The syllabus for Language concerned shall be based on proficiency in the language, communication & comprehension abilities – standard upto Senior Secondary Level (Intermediate level)	88	44
IV.	Teaching Methodology	B.Ed- Methodology of School subject concerned based on syllabus of T.S Universities	32	16
	Total		160	80

SYLLABUS OF WRITTEN TEST FOR RECRUITMENT OF LANGUAGE PANDITS

Part – I

General Knowledge and Current Affairs (Marks: 10)

Part – II

Perspectives in Education (Marks: 10)

I. Historical Development of Education in India

1. Development of Education from Pre-Vedic to Pre-Independent Period.
2. Recommendations of various Educational Committees, Education Commissions, Educational Policies during pre & post independent period and their implications.

II. Philosophical Dimensions of Education

1. Aims, Objectives, Functions; Processes of Education - Unipolar, Bipolar and Tripolar; Types of Education – Formal, Informal and Non-formal Education and their significance.
2. Educational thinkers and their contributions – Swami Vivekananda, Mahathma Gandhi, B.R. Ambedkar, Jiddu Krishnamurthy, Gijubhai Badheka, Rousseau, Froebel, Dewey and Montessori
3. Professional code of conduct for teachers, Professional Ethics – commitment to profession, learner and society
4. Critical Understanding of the difference between knowledge and skill, knowledge and information, teaching and training, reason and belief

III. Sociological Dimensions of Education

1. Social agencies of Education – Home, Peer group, School, Community.
2. Democracy and Education- Equity, Equality of Educational Opportunities in diversified society, Role of Education in promoting democracy.
3. Economics of Education – Education as Human Capital, Education and Human Resource Development
4. Gender: Social construction of gender, gender discrimination, Equity and Empowerment of Women, working towards gender equality in the classroom - the role of teacher.
5. Community Development – Education as an instrument for Social Change and Transformation of Society

IV. Child – Development and Learning

1. Methods of Child Study – Observation, Introspection, Experimental Method and Case Study.
2. Principles of Development and their Educational implications

3. Stages and Dimensions of Development – Growth and development across various stages from pre-natal to adolescence – Physical, Cognitive, Language, Emotional, Social and Moral (Contribution of Piaget, Erikson, Chomsky and Kohlberg), Developmental tasks and their implications, Child Rearing Practices and development
4. Understanding Learner – Individual differences (Intra & Inter) – aptitude, interest, intelligence, thinking (divergent and convergent), attitude, personality
5. Understanding Learning – Concept, Factors effecting Learning – Personal, Environmental and Material; Role of Motivation in Learning; Memory and Forgetting; Learning Theories – Behavioristic (Trial & Error, Classical and Operant Conditioning), Insight, Social and Constructivist (Vygotsky)

V. Professional Development of Teachers

1. Teaching as a Profession
2. Phases of Professional Development – Pre-service and In-service
3. Approaches to Professional Development – Conventional (face to face), Distance, Online, School based, Action Research, Professional Learning Communities, Self - Initiated Learning, Continuous Professional Development (CPD)
4. NCF-2005, NCFTE-2009, NCFSE-2023
5. Teacher Autonomy & Accountability.
6. Institutions relating to Teachers and Teacher Education - NCERT, NCTE, RCI, SCERT, IASE, CTE, DIET

VI. Educational concerns in Contemporary India

1. Environmental Education – Meaning, Scope, Concept of Sustainable Development, Role of Teacher, School and NGOs in development and protection of environment.
2. Population Education – Significance, Population Situation, Consequences of population growth, Approaches and Themes of Population Education, Family Life Education
3. Adolescence Education – Significance, Challenges, Coping Skills and Life Skills.
4. Inclusive Education – Concept, addressing diversified needs, Importance of Early Identification, Methods & Strategies of Classroom Management, Creation of awareness among Students, Parents and Society, Role of Education in creating positive attitude towards diversity.
5. Education in the context of LPG (Liberalization, Privatization, Globalization) – Privatization of Education – Issues of Equal opportunities, Urbanization and Migration.
6. Value Education – Importance of Value Education in Primary and Secondary Stages of Education, role of school and teacher in developing appropriate values among children and creation of an egalitarian society
7. Health & Wellbeing - Physical, Mental, Social and Emotional Health, Yoga Education.

8. Educational Technology, Information and Communication Technology (ICT) and Education – pedagogical implications, exploration of ICT resources for teaching and learning, open educational resources
9. Constitutional Provisions relevant to Education – Fundamental Rights and Duties of Citizens, Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009, Child Rights, Human Rights, PWD Act, 2016 and other Provisions pertaining to Education.

Part III – Content (Marks:44)

Telugu

1. ప్రాచీన, ఆధునిక కవులు – రచయితలు – విశేషాలు
కావ్యాలు – రచనలు – బిరుదులు – పురస్కారాలు – రచనా శైలి – పొత్తలు – ఇతి వృత్తాలు – నేపథ్యం
2. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలు – లక్ష్ణాలు – వివరణలు
ఇతిహసం – పురాణం – ప్రబంధం – శతకం – కథాకావ్యం – వ్యాసం – రుబాయా – కథ – కథానిక – నవల – స్వియ చరిత్ర – జీవిత చరిత్ర – యూత్రా చరిత్ర – గజల్ – పీతిక – సంపాదకీయం – నాటిక – వచన కవిత – గేయం – అనువాద రచన
3. సాహిత్య విమర్శ
కవి; కావ్యం – నిర్వచనాలు – కావ్య ఉత్పత్తి హేతువులు – కావ్య ప్రయోజనాలు – కావ్యాత్మ – రస సిద్ధాంతం – ధ్వని సిద్ధాంతం
4. ఆధునిక సాహిత్యం – ఉద్ఘమాలు – ధోరణలు
భావకవిత్వం – జాతీయోద్యమ కవిత్వం – అభ్యర్థయ కవిత్వం – విష్వవ కవిత్వం – స్త్రీ వాద కవిత్వం – దిగంబర కవిత్వం – దళితవాద కవిత్వం – మైనార్టీవాద కవిత్వం – తెలంగాణ అస్త్రిత్వవాద కవిత్వం – అనుభూతివాద కవిత్వం
5. జానపద సాహిత్యం
జానపద గేయాలు – జానపద కథలు – స్వరూప స్వభావాలు – జానపద కళలు – వస్తు సంస్కృతి – జానపద కళాకారులు – ఆచార వ్యవహరాలు – విశ్వాసాలు – సామెతలు – పొడుపుకథలు
6. భాష – వివిధ రూపాలు
శాసన భాష – గ్రాంథిక భాష – వ్యాపకోరిక భాష – మాండలిక భాష – ప్రసార మాధ్యమాల భాష – తెలుగు భాష ప్రాచీనత – భాషా పరిరక్షణ అభీవృద్ధి సంస్థలు
7. భాష – పరిచయం
భాషా నిర్వచనాలు – ధ్వనులు – ఉత్పత్తి స్థానాలు – పదం, ప్రాతిపదిక – ధ్వని పరిణామం – అర్థ పరిణామం – తత్త్వమం – తద్భవం – దేశ్యము – అన్యదేశ్యం – తెలుగు వాక్యం

8. పదజాలం - వ్యాకరణాంశాలు

A) పదజాలం : అర్థాలు - పర్యాయ పదాలు - నానార్థాలు - ప్రకృతి-వికృతులు - వ్యుత్పత్త్యర్థాలు - జాతీయాలు - సొమెతలు

B) వ్యాకరణాంశాలు: సంధులు - సమానోలు - ఛందస్ను - అలంకారాలు - వాక్యాలు - రకాలు - వ్యాకరణ పోరిథాపిక పదాలు

9. పదనావగాహన (Reading comprehension)

Hindi Content

1. कवि/लेखक - रचनाएँ, विषयवस्तु, पृष्ठभूमि, चरित्र-चित्रण - भाषा - शैली, पुरस्कार आदि।
2. साहित्यिक विधाएँ और उनकी विशेषताएँ
3. हिंदी भाषा पर अन्य साहित्य /भाषाओं का प्रभाव
4. हिंदी भाषा - उपभाषाएँ और बोलियाँ
5. हिंदी साहित्य का इतिहास : विभिन्न प्रवृत्तियाँ और वाद
6. हिंदी भाषा साहित्य में भारतीय काव्य शास्त्र : अर्थ, परिभाषा, प्रयोजन और लक्षण (रस, छंद, अलंकार)
7. भाषा तत्व और व्याकरण:
 - शब्द भेद
 - लिंग, वचन, कारक, काल
 - उपसर्ग, प्रत्यय
 - तत्सम, तटभव, देशज, विदेशी
 - शब्द-अर्थ, भिन्न-भिन्न अर्थ, पर्यायवाची, विलोम शब्द, शब्द - संक्षेप, शब्द विस्तार
 - वाक्य संरचना, वाक्य भेद
 - घटना क्रम, वाक्य क्रम
 - वाच्य
 - संधि, समास
 - मुहावरे, लोकोक्तियाँ, कहावते
 - वर्तनी
 - विशिष्ट प्रयोग (जैसे - चाहिए, अपना)
 - व्याकरण - परिभाषाएँ
8. बोधक - गदयांश

Urdu Content

- I - ادیبوں اور شاعروں کی سوانح حیات، ادبی کارناٹے اور ان کے کرداروں کا جائزہ
- II - اصناف ادب کا تفصیلی مطالعہ، نزدیک
- III - اردو زبان و ادب کی ترقی کے مختلف ادوار
- IV - زبان کی مختلف شکلیں
- (a) مادری زبان (b) دوسری زبان (c) سرکاری زبان (d) قومی زبان (e) رابطہ کی زبان، اشاروں کی زبان، تحریری زبان، علمتوں کی زبان
- V - اردو زبان پر دیگر زبانوں کے اثرات (پنجابی، ہندی، فارسی، عربی، انگریزی وغیرہ)
- VI - اردو کے اسالیب میان (مختلف شعر اور مصنفوں کا طرز اسلوب
- VII - اردو زبان کے عناصر
 - گلہر - اس کے اقسام
 - جملہ - اس کے اقسام
 - الفاظ - مفرد و مرکب الفاظ کی قسمیں
- سابقے، لاحقے، واحد، جمع، مونث و مذكر، محاورے، ضرب امثل، اموز و اوقاف، متنازع و بدائی، تلقظ، خارج، اعراب، علم بجا، اسم، فعل، ضمیر، صفت اور ان کے اقسام، علم الاصناد، علم عرض
- VIII - ان دیکھا من (Comprehension) نظر انداز

Kannada – Content

1. ಪಾರ್ಚಿನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು - ಬರಹಗಾರರು - ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು
ಕವನಗಳು - ಬರಹಗಳು - ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು - ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು - ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿ - ಪಾಠ್ಯಗಳು - ವಲಯಗಳು - ಹಿನ್ನಲೆ
2. ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು - ಗುಣಲಕ್ಷ್ಯಗಳು - ವಿವರಣೆಗಳು
ಮಹಾಕಾವ್ಯ - ಪುರಾಣ - ಗ್ರಂಥ - ಶತಮಾನ - ಕಥನ ಕವಿತೆ - ಪ್ರಬಂಧ - ರುಬಾಯಿ - ಕಥೆ - ನಿರೂಪಣೆ - ಕಾದಂಬರಿ - ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ - ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ - ಪ್ರಮಾಣ ಇತಿಹಾಸ - ಗಜಲ್ - ಮುನ್ಸುಡಿ - ಸಂಪಾದಕೀಯ - ನಾಟಕ - ಪರ್ಯಾಕ್ರಿತಿ - ಕವಿತೆ - ಅನುವಾದ ಕೃತಿ
3. ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶನೆಯ
ಕವಿ; ಕಾವ್ಯ - ವಾರ್ಯಾವಾರ್ಯಗಳು - ಕಾವ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು - ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು - ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕ - ರಸದ ಸಿದಾಧಂತ - ಧಾರ್ಷನಿಯ ಸಿದಾಧಂತ
4. ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಚೆಳುವಳಿಗಳು - ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು
ಭಾವಾತೀರೇಕದ ಕಾವ್ಯ - ರಾಷ್ಟ್ರವಾದಿ ಕಾವ್ಯ - ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾವ್ಯ - ಕೌರಂತಿಕಾರಿ ಕಾವ್ಯ - ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಾವ್ಯ - ದಿಗಂಬರ ಕಾವ್ಯ - ದಲಿತವಾದಿ ಕಾವ್ಯ - ಅಲ್ಪಸಂಹಾರ ಕಾವ್ಯ - ತೆಲಂಗಾಣ ಅಸ್ತ್ರೀತಪವಾದಿ ಕಾವ್ಯ - ಭಾವುಕ ಕಾವ್ಯ

5. जनपद साहित्य

जनपद गीतेगळु – जनपद कढ़ेगळु – रूपविलोक्तान – ज्ञानपद कलेगळु – वस्त्र संस्कृति – जनपद कलाविदरु – आचरणेगळु – नंबिकेगळु – गादेगळु – कढ़ेगळु
6. भाषे – विविध रूपगळु

कानून भाषे – साहित्य भाषे – आदुम्मातिन भाषे – आदुभाषे – कन्नड माध्यम भाषेय भाषे – भाषा संरक्षणे मुतु अभिवृद्धि संस्कृतगळु
7. भाषे – प्रैतिके

भाषा व्याख्यानगळु – शब्दगळु – उत्तापदना सळगळु – पद, अधार – धूपनी विकास – अधूष विक्षेप – सामृद्धि – सूच्यते – दैत – विदैत – कन्नड वाक्य
8. शब्दकौशल – व्याकरण)
 - A) शब्दकौशल : अधूषगळु – समानाधूषक पदगळु – विरौद्धाभासगळु – प्रकृति – प्रकृति – राष्ट्रियतेगळु – गादेगळु
 - B) व्याकरण विषयगळु: संधुगळु – समानगळु – भूदस्त्र – अभरणगळु – वार्ता-विधगळु – व्याकरण शब्दकौशल
9. ओद्योगीकै ग्रंथांक

Marathi – Content

1. प्राचीन आणि आधुनिक कवी - लेखक - वैशिष्ट्ये

कविता - कार्य - शीर्षक - पुरस्कार - लेखन शैली - पात्र - इति वृत्त - पाश्वभूमी
2. विविध साहित्य प्रकार - वैशिष्ट्ये - वर्णने

महाकाव्य - मिथक - प्रबंध - शतक - कथा कविता - निबंध - रुबाई - काथा - कथा - काढंबरी - आत्मचरित्र - चरित्र - प्रवास इतिहास - गङ्गल - प्रस्तावना - संपादकीय - नाटक - मजकूर कविता - कविता - अनुवाद कार्य
3. साहित्यिक समीक्षा

कवी; काव्य - व्याख्या - काव्य निर्मितीची कारणे - काव्याचे फायदे - काव्यतमा - रसाचा सिद्धांत - ध्वनी सिद्धांत
4. आधुनिक साहित्य - चळवळी

ट्रॅडसेन्टिमेंटल कविता - राष्ट्रीय चळवळीची कविता - प्रगतीशील कविता - क्रांतिकारक कविता - स्त्रीवादी कविता - दिगंबरा कविता - दलितवादी कविता - अल्पसंख्याक कविता - तेलंगणा अस्तित्वातील कविता - भावनावादी कविता - भावनिक कविता

5. फॉल्क लिटरेचर

गाणी - लोक कथा - लोक कला - भौतिक संस्कृती - लोककलाकार - विधी - श्रद्धा - नीतिसूत्रे - लोककथा

6. भाषा - भाषेचे विविध प्रकार -

शास्त्रवचनीय भाषा - बोलचाल भाषा - बोलीभाषा - माध्यम भाषा - मराठी भाषेची पुरातनता - भाषा संवर्धन आणि विकास संस्था

7. भाषा - परिचय

भाषा व्याख्या - द्वन्द्वी - निर्मितीची ठिकाणे - शब्द, आधार - द्वन्द्वी उत्क्रांती - अर्थ उत्क्रांती - समानता - तात्पर्य - देश - परदेशी - मराठी वाक्य

8. शब्दसंग्रह - व्याकरण

- A) शब्दसंग्रह : अर्थ - समानार्थी - प्रतिशब्द - राष्ट्रीय शब्द - शब्दसंग्रह - सुविचार
- B) व्याकरण विषय: संधू - समास - प्रॉसोडी - अलंकार - वाक्य-प्रकार - व्याकरणात्मक मुहावरे

9. वाचन आकलन (Reading Comprehension)

Part IV – Methodology (Marks: 16)

Telugu

1. భాష - వివిధ భాషనలు
2. భాషో నైపుణ్యాలు
3. ప్రణాళిక రచన - పొర్చుగ్రింధాలు
4. విద్యా సొంకేతిక టాస్టుం - సహా పొర్చుక్కార్బుక్మాలు
5. సొపించ్యు ప్రుక్కియలు - బోధన పద్ధతులు
6. మూల్యాంకనం పరీక్షలు

Hindi

- I. 1. भाषा - अर्थ और स्वरूप
2. विभिन्न स्तरों पर हिंदी शिक्षण के उद्देश्य
3. भाषा की समस्या - त्रिभाषा - सूत्र
4. प्रथम और द्वितीय भाषा के रूप में हिंदी

- II 1. आदर्श हिंदी - अध्यापक के गुण
 - 2. अच्छे शिक्षण की विशेषताएँ
 - 3. भाषा - शिक्षण के सामान्य सिद्धांत
 - 4. भाषा - शिक्षण के सूत्र
 - 5. भाषा - शिक्षण की प्रणालियाँ
 - 6. भाषा - शिक्षण की विधियाँ
 - III 1. शिक्षण में भाषा - कौशलों का महत्व
 - 2. भाषा कौशलों का विकास

सुनना: ध्वनि की उत्पत्ति, ध्वनि - श्रवण और पारस्परिक संबंध

बोलना: शब्दोच्चारण, वाक् यंत्र, शुद्धोच्चारण का अभ्यास, मौखिक अभिव्यक्ति, पाठशाला में वार्तालाप का अभ्यास

पढ़ना: विशेषताएँ, वाचन के प्रकार, वाचन संबंधी दोष और उपचार

लिखना: महत्व, नियम, विधियाँ, प्रकार, अक्षर-विन्यास

 - 3. भाषा - कौशलों का समन्वय
- IV 1. शिक्षण उद्देश्यों का वर्गीकरण
 - 2. न्यूनतम अधिगम स्तर
 - 3. पाठ - योजना (गद्‌य, पद्‌य, व्याकरण, रचना, पत्र - लेखन)
 - 4. इकाई योजना
 - 5. शिक्षण - उपकरण
- V 1. पाठ्यक्रम
 - 2. पाठ्य पुस्तक
 - 3. पुस्तकालय
 - 4. भाषा सहगामी क्रियाएँ
- VI 1. मूल्यांकन की धारणा
 - 2. उत्तम परीक्षा की विशेषताएँ
 - 3. उपलब्धि परीक्षा, प्रश्न पत्र निर्माण
 - 4. निरंतर समग्र मूल्यांकन
 - 5. उद्देश्य आधारित मूल्यांकन
 - 6. उपचारात्मक और निदानात्मक शिक्षण

Methodology – Urdu

I- اردو زبان - ابتداء و ارتقاء

1. زبان کی ابتداء و ارتقاء کے مختلف نظریات

(a) محمود شیرانی

(b) نصیر الدین ہاشمی

(c) مسعود حسین خان

(d) سلمان ندوی

(e) محمد حسین آزاد

2. دستور ہند میں اردو کا مقام

(a) ریاست میں اردو کا موجودہ موقف

(b) سلسائی فارمول

3. ماڈری زبان - تعلیم میں ماڈری زبان کی اہمیت

II- زبان کی مختلف مہارتیں / استعدادیں (Competencies)

(a) ٹھنڈوں کھانا

(b) سنا اور سمجھنے

(c) پڑھنا سکھانا

(d) لکھنا سکھانا

اردو کے تدریجی مقاصد بلوم کیا نوی (Bloom Texanomy)

III- مشاہی معلم اردو کی بینادی خصوصیات

IV- اردو مدرس کے مختلف طریقے

(a) کچھ کا طریقہ (b) سوال و جواب کا طریقہ

(c) بحث و مباحثہ کا طریقہ (d) مظاہر اتی طریقہ

(e) منصوبی طریقہ (f) استقرائی طریقہ

(g) اخترائی طریقہ (h) تئشیلی طریقہ

V- تعلیمی و تدریسی ناکری کی چاری

(a) سالانہ منصوبہ بنندی (b) اکائی منصوبہ بنندی

(c) سبق کی منصوبہ بنندی (پڑھ، لفظ، قواہد، سرسری مطابق)

(d) استعدادیں (Competencies) (اپنے تین اکتسابی سلسلے (MLL))

(e) خردمند ریس (Micro Teaching)

VI-

(a) اردو نصیب کی تدوین کے چند بینادی اصول

(b) درسی کتاب کا تختیہ کی جائزہ

VII۔ اسماق کی تدریس

(a) نئی کی تدریس - اہمیت - اقدامات

(b) اخیر کی تدریس - اہمیت - اقدامات

(c) قواعد کی تدریس - اہمیت - اقدامات

(d) انتاگی تدریس - اہمیت - اقدامات

VIII۔ تدریسی اعدادی و سائنس

(a) وسائل کی اہمیت و افادہ

(b) سمعی و بصری تدریسی آلات - تدریس میں ان کا استعمال

(c) لغتچی ایجادگاری (Language Laboratory)

IX۔ تدریس میں معاون سرگرمیوں کا انعقاد - جیسے زبان ادب - مٹھاڑ - اسکولی تجربیں - اولیٰ مطالعہ - پڑتال جزوی

X۔ امتحان - جائیداد

1. امتحان ایک اہمیت - مختلف اقسام (موضوی و معرفی) امتحان - زبانی تجربی امتحان - تظریقی و عملی امتحان

2. مسلسل جائز جائیداد (CCE)

Methodology – Kannada

1. بھاۓ - ویڈیوں پریکلپنے گاڻو
2. بھاۓ کے شالوں گاڻو
3. یہاڙنے ٻرڻوں گا - پڑھ پڑھ کر گاڻو
4. ٿیڪ ڏیڪ ٿو ٿرڙاڻو - سہ - پڑھ کر مہ کا ۱۰۰٪ کر مہ گاڻو
5. ساھی ٿو پڑھ کر یہاڙنے گاڻو - ٻیهڙنہا ڦیڻا نہ گاڻو
6. مہاڻو ڦاڻا پن پر ۱۰۰٪ گاڻو

Methodology – Marathi

1. بھاۓ - بھینن سانکلپنا
2. بھاۓ کاؤشالیے
3. نیووجن لے ڪن - پاٺھ پوست کے
4. شیڪشیک تंતرا جان - سہ - آمیا سکرم کاریکرم
5. ساھیتیک پر کریا - آدھا پن پدھتی
6. مولیم پاپن چاچنی